

Nove direktive zdaj prvič predvidevajo jasna zakonodajna pravila, ki določajo, katere pogodbe se lahko sklenejo med javnimi organi brez postopkov javnega naročanja. Ta pravila temeljijo na sodni praksi Sodišča EU, vendar tudi upoštevajo potrebo po boljši pravni varnosti, ki so jo udeleženci v javnem naročanju pogosto izrazili. Pravila bodo zlasti v pomoč lokalnim in regionalnim organom, ki bodo lahko v celoti izkoristili prednosti sodelovanja in izvajali svoje naloge v korist državljanov na najbolj učinkovit način.

Notranja razmerja

Pravila za notranja razmerja (vertikalno sodelovanje) upoštevajo osnovna načela Sodišča EU.

- Brez postopka javnega naročanja lahko javni naročnik odda naročilo podjetju – denimo občinskemu komunalnemu podjetju ali javnemu podjetju za ravnanje z odpadki –, če so izpolnjeni **trije pogoji**:
  - Javni naročnik ima nad podjetjem podoben **nadzor** kot nad svojimi službami. To v praksi pomeni, da mora javni naročnik **odločilno vplivati na strateške cilje in pomembne odločitve** odvisnega podjetja.
  - Odvisno podjetje mora svoje dejavnosti **v večini izvajati za javnega naročnika: več kot 80 % dejavnosti odvisnega podjetja mora** biti namenjeno izvajanju nalog, ki mu jih zaupa nadzorni javni naročnik ali naročniki.
  - V odvisnem podjetju **ne sme biti neposredne udeležbe zasebnega kapitala**. Edina **izjema** je v primeru, kjer je **z zakonom zahtevana** udeležba zasebnega partnerja, pod pogojem, da zasebni partner nima pravice blokiranja odločitev ali nadzornih pravic ali kakršnega koli drugega odločilnega vpliva na podjetje.

- **Nadzor** lahko izvaja:
  - **javni naročnik** sam ali
  - več javnih naročnikov (**skupni nadzor**), ki delujejo skupaj, denimo v primeru združenj javnih služb, ki jih na določenem območju nadzorujejo vse občine. Pri izvajanju skupnega nadzora je treba zagotoviti, da:
    - so vsi nadzorni javni naročniki zastopani v organih odločanja odvisnega podjetja;
    - odvisno podjetje nima interesov, ki bi bili v nasprotju z interesi nadzornih javnih naročnikov.

Sodelovanje med javnimi naročniki

Nove direktive tudi zajemajo primere, kjer javni naročniki sklepajo **pogodbe med seboj**, pri čemer ni odvisnega podjetja (**horizontalno sodelovanje**). To je denimo v primeru, da več občin združi svoja sredstva na področju ravnanja z odpadki, tako da sodelujoče občine opravljajo posebne storitve za vse sodelujoče.

V okviru takega sodelovanja se lahko naročila oddajo med javnimi naročniki – brez sodelovanja zasebnih strank – če so izpolnjeni **naslednji pogoji**:

- pogodba **določa ali vzpostavlja sodelovanje** med sodelujočimi javnimi naročniki, s katerim se zagotovi, da se **javne storitve, ki jih morajo opraviti**, izvajajo za **uresničevanje skupnih ciljev**;
- pri tem sodelovanju se **upoštevajo le vidiki javnega interesa**;
- poslovanje na **trgu zunaj tega sodelovanja** mora biti strogo omejeno: sodelujoči javni naročniki ne smejo izvajati **več kot 20 % dejavnosti sodelovanja** na odprtem trgu (tj. zunaj sodelovanja).

Prenos javnih nalog

Direktive nikakor ne vplivajo na enostavni prenos pristojnosti in odgovornosti za izvajanje javne naloge z enega javnega subjekta na drugega, razen če pride do izvajanja naročila za plačilo. S tem sta določeni jasnost in pravna varnost, zlasti za lokalne in regionalne organe, ki želijo združiti posebne javne naloge tako, da jih prenesejo na združenja ali druge javne strukture.

Javni naročnik namerava oddati naročilo drugi pravni osebi, ponudniku

